

Uitgave voor leden en donateurs van de VBH/december 2014/derde jaargang/nummer 2
Redactie:yrrah47@planet.nl. Internet:www.vbh-historie.nl

Inhoudsopgave

- Bezoek DAF Museum Eindhoven
- Project VBH Agenda 2015
- Persbericht VBH
- Nieuwe leden/donateurs
- My Peace Palace Collection
- Volgende bijeenkomst VBH
- Ajax-archief veilig
- Weg- en Bouwmuseum weg

Najaarsbijeenkomst VBH Daf Museum Eindhoven

Op 6 november jl. kwamen bijna dertig leden naar het Daf Museum in Eindhoven voor de najaarsbijeenkomst.

Na een welkomstwoord van de voorzitter en enkele mededelingen stelden de nieuwe leden die aanwezig waren zich voor: Frieke Hazendonk van de Efteling, Vincent Stittelaar van My Peace Palace Museum, Wencke Klunder van De Gruyter & Co, Wouter Heijnberg van Helicon en Marius van Nieuwkerk.

De gezamenlijke agenda van de VBH die als promotie voor bedrijfscollecties dient werd nog kort toegelicht, de agenda zal in 2016 worden uitgebracht door de firma Bekking & Blitz. Twee broers Bekking waren aanwezig om zich zelf en hun bedrijf voor te stellen, er werd een mooi pakket met producten uitgereikt. Ook heeft Niels Bekking een idee, dat nog zal worden uitgewerkt om onze bedrijfscollecties tentoon te kunnen stellen zonder te veel commerciële intenties. In Amersfoort is een initiatief waarbij mensen met een verstandelijke

beperking worden uitgedaagd om tentoongestelde kunst na te maken wat

weer kan worden verkocht voor een goed doel. De VBH vindt dit initiatief wellicht een goede actie voor de leden. We gaan het verder uitwerken.

Vanuit het Daf Museum kregen we een boeiende presentatie van de oud-conservator Hans Staals die nog steeds erg betrokken is met het museum dat voor een heel groot deel met vrijwilligers werkt. Tijdens de rondleiding konden we ook zien wat een werk die vrijwilligers hebben verricht, al de getoonde wagens zagen er prachtig gerestaureerd uit. Wat er allemaal nog achter de schermen wordt gedaan, met digitalisering, konden we niet zien, maar is ook

Datum: december 2014

Blad: 2/9

indrukwekkend.

Tijdens de afsluitende borrel kon daar nog lang over nagepraat worden. Een zeer geslaagde middag in een mooi bedrijfsmuseum.

Uitbreiding DAF Museum

DAF Museum gaat definitief uitbreiden. Het bestuur van het automuseum heeft een handtekening gezet onder een samenwerkingsovereenkomst met woningcorporatie Wooninc., vastgoedbedrijf Bouwinvest en Hurks Bouw en Vastgoed. De uitbreiding is een onderdeel van het nieuwbouwplan Picuskade.

Vicevoorzitter Geert Vermeer van het DAF Museum is enthousiast. 'Ruim tien jaar lopen we rond met de gedachte om uit te breiden. Daarvoor hebben we toen ook grond aangekocht. Nu konden we meeliften met de ontwikkeling van de Picuskade.'

Het DAF Museum heeft op dit moment een oppervlakte van 6000 vierkante meter. Na de verbouwing komt daar nog eens 2000 vierkante meter bij. "We zijn hier heel blij mee. Onze collectie is groter dan we in het museum kwijt kunnen. Daarnaast kunnen we de museumstukken straks beter presenteren", vertelt Vermeer.

Als voorbeeld noemt hij de collectie Parijs-Dakar. "Die auto's staan nu nog op een rijtje. Straks is het de bedoeling dat ze verder uit elkaar staan en in het zand staan", zegt de vicevoorzitter trots.

Datum: december 2014

Blad: 3/9

Begin dit jaar kreeg het museum al groen licht voor de uitbreidingsplannen. Volgend jaar voorjaar wordt gestart met de uitbreiding. Twee jaar later moet de verbouwing klaar zijn.

Persbericht Vereniging Bedrijf & Historie 20 november 2014

Onderstaand VBH-persbericht en bijlage is op verstuurd naar de volgende instellingen en media:

BEDRIJFSHISTORISCHE COLLECTIES VERDWIJNEN

De Vereniging Bedrijf & Historie (VBH) heeft een artikel laten schrijven over de onzekere toekomst van historische bedrijfscollecties in Nederland. Deze bijdrage is geplaatst in *Museumvisie* (0214, zie bijlage). Reden voor de plaatsing is om aandacht te vragen voor deze bijzondere collecties. Door de economische crisis van de afgelopen jaren is er al een aantal verdwenen en nog meer

verzamelingen dreigen te worden opgeheven.

De VBH wil de discussie op gang brengen binnen het Nederlandse cultureel-historische veld zodat samenwerking op gang komt. Daarnaast wil het ook de eigenaren van de collecties wijzen op hun maatschappelijke verantwoordelijkheden voor hun eigen erfgoed. Deze laatste doelstelling gaat niet zonder een groter maatschappelijk debat dat alleen in gang kan worden gezet door een grotere bekendheid van deze, vaak verborgen, collecties.

In het afgelopen jaar zijn de historische afdelingen van onder andere Kasbank en KPN opgeheven. Daarnaast worden collecties van het Nationaal Lucht- en Ruimtevaartlaboratorium en Hollandse Signaal bedreigd door herhuisvesting van de moederbedrijven.

Wat er met de collecties is gebeurd, is niet duidelijk, maar gevreesd wordt dat deze in ieder geval niet meer publiekelijk zullen worden gebruikt. Door kostenreductie zijn er op dit moment meerdere collecties die datzelfde lot boven het hoofd hangt. De VBH spant zich in om deze negatieve spiraal te doorbreken. De plaatsing van het artikel in *Museumvisie* is één van de acties.

Meer informatie: Ton de Graaf, voorzitter VBH via: info@vbh-bedrijfshistorie.nl

Kranten:

NRC Handelsblad

Trouw

De Telegraaf

De Volkskrant

Het Financiële Dagblad

Datum: december 2014

Blad: 4/9

Weekbladen:

Elsevier

Instellingen:

Stichting Bedrijfsgeschiedenis
BRAIN, Branchevereniging
Archiefinstellingen in Nederland
Fien, Federatie van Industrieel Erfgoed
Nederland
NEHA, Nederlands Economisch Historisch
Archief
Nederlandse Museumvereniging
NVBA: Netwerk voor Bedrijfsmatig
Archiveren
Raad voor Cultuur
Reclamearsenaal
Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed
VBCN, Vereniging Bedrijfscollecties
Nederland

Hopelijk dat het bericht zal worden
opgepakt.

Met vriendelijke groet,

Ton de Graaf

Nieuwe Leden

Douane- en Belastingmuseum, Frans Fox
De Efteling, Frieke Hazendonk,
Koninklijke De Gruyter & Co., Wencke
Klunder,
My Peace Palace Museum, Vincent
Stittelaar

Nieuwe donateurs

Paul Buurmans
Marten van Harten
Helicon, Wouter Hijnberg van en Marius
van Nieuwkerk.

Voortgang VBH-agenda 2016

Inmiddels hebben alle deelnemers hun
bijdrage voor de agenda ingestuurd, in
totaal zijn dat zeventien leden. Alle
images en bijschriften zullen worden
verstuurd aan Bekking & Blitz die de
agenda zal samenstellen.

Volgende bijeenkomst VBH

De volgende bijeenkomst van de
Vereniging Bedrijf & Historie vindt plaats
op donderdagmiddag 16 april 2015 bij
Shell in Den Haag. Het programma volgt
later.

Voor de nieuwe kascommissie wordt een
kandidaat-lid gevraagd ter opvolging van
Jan van der Meer die aftredend is.

Tevens wordt er een kandidaat gevraagd
voor het VBH-bestuur. Dit i.v.m. het
aftreden van Ton de Graaf en Ad Saan in
de jaren 2015-2016.

Linked-In

Ons nieuwe lid Frieke Hazendonk heeft
bij LinkedIn een groep Vereniging Bedrijf
& Historie aangemaakt zodat wij

Datum: december 2014

Blad: 5/9

onderling via Linked-in contact kunnen hebben. Frieke heeft het secretarisschap van deze groep op zich genomen.

Recent verschenen publicaties

B. Bouwens, K. Sluyterman, *Brouwerij, Merk en familie. Heineken 150 jaar* (Amsterdam 2014).

J. Visser, M. Dicke, A. van der Zouwen (eds.), *Nederlandse Ondernemers 1850-1950. Rotterdam* (Rotterdam/Zutphen 2014).

Onderwerp: Elseviers special

Van Grand Hotel de Draak uit 1397 tot BNG Bank uit 1914. En de 1.258 andere Nederlandse ondernemingen die ouder zijn dan 100 jaar. De geweldige ligging en de handelsgeest en het ondernemerschap van zijn inwoners brachten het kleine Nederland ver. Tot op de dag van vandaag zijn bedrijven (van kleine familieondernemers tot grote multinationals) verantwoordelijk voor deze welvaart

'Collectie Stittelaar' (My Peace Palace Collection - MPPC)

Algemeen

Het Vredespaleis (*hierna VP*) staat symbool voor Den Haag als '*De (internationale) stad van Vrede & Recht*'. Het VP huist verschillende (internationale) organisaties waaronder de Carnegie-Stichting (opgericht in 1904 en als eigenaar/beheerder van grond en gebouw als zodanig verantwoordelijk voor het beheer en onderhoud van het gebouw) alsmede het hoogste juridische orgaan van de Verenigde Naties, het Internationaal Gerechtshof.

In deze bijdrage zal ik kort ingaan op verschillende aspecten rondom mijn collectie Vredespaleis-memorabilia

Introductie

Sedert tien jaar verzamel ik Vredespaleis-memorabilia. Wat begon als zoektocht naar objecten om deze aansluitend cadeau te geven aan één van mijn beste vrienden die jaren in het

Datum: december 2014

Blad: 6/9

gebouw heeft gewerkt, heeft geleidelijk geleid tot het zelf verzamelen van objecten met een afbeelding van of gerelateerd aan het VP. De collectie bestaat vandaag de dag uit meer dan 1000 objecten en is in omvang vermoedelijk de grootste ter wereld.

Wat de collectie voor mij extra leuk maakt is de verscheidenheid waaruit deze bestaat. Verschillende deelverzamelingen die voor menig verzamelaar een verzamelthema op zich vormen komen aan bod. Denk bijvoorbeeld aan: penningen glaswerk, tabaksgelateerde objecten, tegeltjes), postzegels, ansichtkaarten, lepeltje , porseleinen borden en bekers, blikverpakkingen en ephemera.

De veelzijdigheid van mijn collectie heeft ook een nadeel. Het vinden van nieuwe objecten is lastig, daar ligt een doorlopende uitdaging. Omdat de collectie steeds meer aandacht krijgt en ten gevolge daarvan steeds bekender wordt, weten partijen/mensen mij gelukkig steeds beter te vinden. Zodoende 'vind ik' soms een spreekwoordelijke krent in de pap.

De relatie VP en de tabaksgelateerde objecten behoeft vaak toelichting. Het sigarenmerk 'Staalkoning', later omgedoopt tot 'Carnegie, de Staalkoning' (merken van voormalig sigarenfabriek Denova te Utrecht), is gebaseerd op de in Schotland geboren filantroop Andrew Carnegie, die met een donatie van \$ 1,500,000.- de bouw van het VP mogelijk heeft gemaakt. A. Carnegie was na de verkoop van zijn staalimperium begin 20ste eeuw de rijkste man ter wereld. Nadien heeft hij het grootste gedeelte van zijn leven besteed aan het doneren van zijn geld. Eén van zijn motto's was: 'the man who dies rich, dies disgraced'. Hij heeft onder andere wereldwijd ruim 2.500 bibliotheken gedoneerd en vele kerkorgels geschonken.

Doelstelling

Naast het tentoonstellen van de collectie via mijn eigen website en het verspreiden van de boodschap hoe Den Haag aan haar titel als internationale stad van 'Vrede & Recht' komt, werk ik waar mogelijk middels bruiklenen mee aan tentoonstellingen of andere educatieve / publieke / media evenementen. Kijk op mijn site www.mypeacepalacecollection.com onder 'nieuws' - 'media / evenementen' voor de evenementen waar ik tot op heden bij betrokken ben (geweest). Onder de buttons 'categorieën' en onder 'nieuws' - 'aanwinsten' is de collectie te zien.

Eén van de partijen waar ik mee samen werk is het Vredespaleis en dan met name de Carnegie-Stichting. De samenwerking bestaat uit het ruilen van objecten, het op andere wijze aanvullen van hun collectie en het afstaan van

Datum: december 2014

Blad: 7/9

bruiklenen voor bijvoorbeeld tentoonstellingen.

De collectie geeft tevens een overzicht van ruim 100 jaar ontwikkeling op het gebied van souvenirs / memorabilia.

Toegankelijkheid

Mijn collectie is een hobby, al begint deze steeds professionelere vormen aan te nemen. Daar ik geen bedrijfsruimte tot mijn beschikking heb, is bezichtigen lastig. Dit gegeven heeft ertoe geleid dat ik in 2013, tijdens het VP-eeuwfeest (1913 – 2013), besloot de collectie inzichtelijk te maken als virtueel Vredespaleis museum. Hiervoor heb ik de tweetalige (NL./Eng.) site www.mypeacepalacecollection.com gebouwd. Te zijner tijd zal ik achtergrond informatie toevoegen aan de op de site getoonde objecten.

Een collectie en dan ...

Naast het constant op zoek zijn naar nieuwe objecten, het proberen de collectie te delen met een ieder die interesse heeft, heeft mijn uit de hand gegroeide hobby leuke neveneffecten.

Recentelijk heb ik het bedrijf 'Peace gifts' opgericht. Doel van 'Peace gifts' is het (opnieuw) uitgeven van (VP-/vredesgerelateerde) souvenirs / memorabilia.

Tijdens de laatste VBH-bijeenkomst te Eindhoven heb ik de lancering van mijn eigen VP-chocolade aangekondigd. Als alles goed verloopt is dit vanaf Pasen 2015 op enkele exclusieve plekken, voornamelijk in Den Haag, te koop. Waar een hobby niet toe kan leiden!

Tot slot

Naast Vredespaleis-memorabilia omvat mijn collectie verschillende objecten

gerelateerd aan de twee Haagse Vredesconferenties (1899, Huis ten Bosch + 1907, Binnenhof). Tijdens de 2^e Haagse Vredesconferentie is de eerste steen voor het Vredespaleis gelegd. Foto's van deze objecten worden op een later moment nog toegevoegd aan de site.

Mijn ultieme wens – en van welke verzamelaar niet – is het hebben van een eigen (Vredespaleis / Vredes-) museum. Of ik dat nog eens ga realiseren Time will tell. Tot het zover is ga ik echter rustig verder met

het uitbreiden, beheren en onderhouden van mijn collectie.

Voor de VBH-leden die na het lezen van dit artikel geïnteresseerd zijn geraakt in 'Collectie Stittelaar' en deze persoonlijk willen komen bekijken: stuur een e-mail met contactgegevens naar info@mypeacepalacecollection.com en we regelen een bezoek.

Hartelijke groet,

Vincent

Datum: december 2014

Blad: 8/9

Historie van Ajax

De laatste voetbalschoenen van Piet Keizer hebben paarse streepjes. Ze zijn veertig jaar oud, maar ook toen zat kleur op kicken. Alleen niet zo veel als nu. De paarse streepjes (Adidas) zijn heel klein. De schoenen van Keizer staan in een archiefkast in de Arena. In dezelfde kast zag ik een beeld van een wolf, een cadeau van Fiorentina. Ook kampioensschalen en de beker voor het winnen van de Champions League in 1995 stonden er.

Het is niet de beste plek voor pronkstukken, beaamt Carel Berenschot. 'De coördinator erfgoed' is met medewerkers bezig alle historische voorwerpen 'in de computer te kloppen', zoals hij het digitaliseren noemt. 'Jack Spijkerman houdt zich als vrijwilliger bezig met alle wedstrijdvaantjes. De cabaretier, ja.' Spijkerman is al jaren lid van Ajax.

Ajax had ooit een museum. In de Arena,

boven de fanshop, kon je het schriftje bewonderen waarin Marco van Basten zijn schijnbewegingen noteerde. Maar om de concurrentie met Decathlon aan te gaan werd de fanshop groter en werd het museum dus kleiner. Vervolgens doken de belangrijkste erfstukken op in de Ajax Experience, op het Rembrandtplein. Dat project strandde echter. Fans van de historie van Ajax kunnen nu nergens terecht, maar er is hoop.

De bestuursleden Ronald Pieloor en Jan Buskermolen hebben zich op het erfgoed gestort en gezien de aanstelling van een coördinator erfgoed worden zaken serieus aangepakt. 381 van de tweeduizend voorwerpen zijn gearchiveerd, honderdduizend foto's zijn gedigitaliseerd en er wordt gewerkt aan oral history: oud-spelers die verhalen vertellen.

Ajax onderzoekt of de zolder van de fanshop opnieuw een museum kan worden. De commerciële afdeling wil dat ook graag gebruiken voor etentjes met klanten. Rondleidingen in de Arena zouden bij de laatste kicken van Keizer kunnen eindigen.

Weg- & Bouwmuseum in Harderwijk gesloten

Het museum op het Bouw & Infrapark in Harderwijk zal definitief verdwijnen. Het bestuur en al haar vrijwilligers betreuren

Datum: december 2014

Blad: 9/9

dit ten eerste. Sinds 10 juli 2014 is het niet meer toegankelijk zijn voor publiek.

Siemei in Veghel neemt een deel van de machines over.
Het Weg & Bouwmuseum in Harderwijk heeft een uitgebreide en unieke collectie van oude grondverzet- en wegebouwmachines, bouwkransen, bijbehorend materieel en diverse historische gereedschappen uit de bouw en wegebouw. Ook is in het museum te zien hoe er vroeger in de bouw werd gewerkt. Pronkstukken van de permanente expositie zijn onder meer een paardenwals uit 1875, van Nederlandse fabricaat, en de grote collectie walsen en asfalt- en grondverzetmaterieel. In de museumbibliotheek is een uitgebreide verzameling te vinden van historische naslagwerken, foto's en films op het gebied van machine- en wegebouw. Bovendien beheert het museum het archief van de Nederlandse Vereniging van Wegbouwers en andere opgeheven brancheorganisaties.